

JAAROVERZICHT 2023 GRONDWETTELIJK HOF

NIEUWE ZAKEN

In 2023 heeft het Grondwettelijk Hof aan de Vlaamse Regering kennis gegeven van 206 nieuwe zaken. Daarvan hadden er 25 betrekking op Vlaamse regelgeving: 11 prejudiciële vragen en 14 beroepen tot vernietiging

Verdeling per beleidsdomein:

	Ontvangen nieuwe zaken	Waarvan over Vlaamse decreten
Cultuur, Jeugd, Sport en Media	7	1
Economie, Wetenschap en Innovatie	6	-
Financiën en begroting	18	3
Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie	89	3
Landbouw en Visserij	2	1
Mobiliteit en Openbare Werken	14	1
Omgeving	41	13
Onderwijs	6	2
Welzijn, Volksgezondheid en Gezin	21	1
Werk en Sociale Economie	4	-
	208	25

Institutionele verzoekers

De Vlaamse Regering heeft zelf 3 beroepen tot nietigverklaring ingesteld:

- rolnummer 7962: beroep tot vernietiging van de artikelen 2, 6° en 9°, 3, 11, 2°, 14, 2°, 21 en 22 van de wet van 23 oktober 2022 « tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en tot omzetting van de Richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU » (o.a. modaliteiten van werking van energiegemeenschappen van burgers, omschrijving van het begrip « actieve afnemer » en het bepalen van een toekenningscriterium inzake hernieuwbare energie in het kader van de productie- en opslagvergunning);
- rolnummer 8056: beroep tot vernietiging van basisallocatie 41.10 van programma 11 in organisatieafdeling 01, en van de artikelen 1 en 2 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 14 december 2022 « houdende de uitgavenbegroting van de Franse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2023 » (financiering van culturele verenigingen in de gemeenten met een bijzondere taalregeling door middel van basisallocatie in de algemene uitgavenbegroting van de Franse Gemeenschap) en
- rolnummer 8112: beroep tot vernietiging van de artikelen 7, 3°, en 13 van de wet van 21 mei 2023 « houdende diverse bepalingen inzake energie » (o.a. bepaling van de toegang tot grensoverschrijdende infrastructuur).

Er werden geen zaken ingesteld door andere institutionele overheden tegen Vlaamse decreten.

ARRESTEN

In 2023 heeft het Hof 178 arresten gewezen waarmee het 247 zaken afsloot.

33 arresten gingen over Vlaamse decreten ([de volledige lijst met arresten over Vlaamse decreten](#)) waarmee 67 zaken werden afgesloten.

Het Grondwettelijk Hof is er de laatste twee jaar in geslaagd een groot stuk van zijn achterstand weg te werken. Er zijn nog maar 19 “Vlaamse” zaken lopende bij het Grondwettelijk Hof. Er staat geen enkele “Vlaamse” zaak meer open waarbij de door het Hof nagestreefde doorlooptermijn van een jaar wordt overschreden.

Enkele belangrijke arresten waren:

- Arrest 26/2023 van 16 februari 2023 i.v.m. covid-19: De Vlaamse regelgeving tot invoering van de afzonderingsplicht en de contactopsporing in het kader van COVID-19 is grondwettig, behalve op twee punten:

1) de bepalingen van het decreet van 18 december 2020 die betrekking hebben op de gegevensverwerking, met handhaving van de gevolgen tot de inwerkingtreding van een regeling die voldoet aan de privacyregelgeving en uiterlijk tot en met 31 december 2023, en

2) de bepaling van hetzelfde decreet en de bewoordingen in de ordonnantie van 17 juli 2020 die verwijzen naar het begrip « hoogrisicogebied » respectievelijk « rode zone »

([het arrest](#), [het persbericht](#)).

- Arrest 59/2023 van 11 april 2023 over de artikelen 6 en 9 van het decreet van 21 mei 2021 « tot wijziging van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges, wat betreft de optimalisatie van de procedures » waarbij het Grondwettelijk Hof oordeelde dat de invoering van de relativiteitseis en de attentieplicht in het bestuursprocesrecht het recht op toegang tot de rechter en het recht op bescherming van een gezond leefmilieu schendt ([het arrest](#); [het persbericht daarbij](#)).

- Arrest 68/2023 van 27 april 2023: het Hof vernietigt artikel 3 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 oktober 2021 « over het COVID Safe Ticket », in zoverre het niet voorziet in criteria en uitzonderingen die het voor de bezoekers van de in die bepaling vermelde voorzieningen voorzienbaar maken of het gebruik van een CST al dan niet verplicht is ([het arrest](#); [het persbericht daarbij](#)).

- Arrest 92/2023 van 15 juni 2023 over het decreet van 9 juli 2021 « houdende wijziging van diverse decreten met betrekking tot wonen » waarbij het Hof de maatregel vernietigde waarbij sociale woonbeleidsconvenanten (die voor de realisatie van sociale woningen recht geven op financiering door het Vlaamse Gewest) enkel kunnen worden afgesloten in gemeenten waar het aantal gerealiseerde en de geplande sociale huurwoningen, ten opzichte van het aantal huishoudens in de gemeente, niet meer bedraagt dan 15 %. Het Hof vond het ook het ongrondwettig dat de huurder, van wie de huurovereenkomst door een rechterlijke tussenkomst is beëindigd wegens ernstige overlast of ernstige verwaarlozing van de sociale woning, zich drie jaar niet meer opnieuw kan inschrijven op de wachtlijst. De verhoging van de taalkennisvereiste voor huurders van een sociale woning en de verplichting voor de huurder om zich in te schrijven bij de VDAB werden grondwettig beoordeeld ([het arrest](#), [het persbericht daarbij](#))

- Arrest 112/2023 van 20 juli 2023 waarbij Het Hof enkele wijzigingen (decreet van 18 juni 2021 tot wijziging van regelgeving in het kader van de Vlaamse sociale bescherming) van het decretale kader met betrekking tot de Vlaamse sociale bescherming vernietigt: o.a. de bepaling waarbij de verblijfsduurvoorwaarde wordt opgetrokken van vijf naar tien jaar en waarbij het voldoen aan de inburgeringsplicht als bijkomende voorwaarde wordt ingevoerd om het zorgbudget toegekend te krijgen, en ook de regeling inzake de vrijstelling van de dossiertaks voor het instellen van een administratief beroep, in zoverre zij sommige categorieën van personen die recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering volledig vrijstelt van de dossiertaks terwijl zij de andere categorieën slechts gedeeltelijk vrijstelt ([het arrest](#), [het persbericht daarover](#))

- Arrest 113/2023 van 20 juli 2023 waarbij het Hof oordeelt dat het decreet van 22 oktober 2021 over de erkenning van lokale geloofsgemeenschappen dat een nieuw erkennings-, toezichts- en sanctiekader invoert voor lokale geloofsgemeenschappen grondwettig is, met uitzondering van de bepalingen die buitenlandse financiering en ondersteuning beperken ([het arrest](#), [het persbericht](#))

- Arrest 115/2023 van 20 juli 2023 over het decreet van 24 juni 2022 « tot wijziging van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs en tot wijziging van het decreet van 7 juni 2013 betreffende het Vlaamse integratie- en inburgeringsbeleid in functie van het hertekende inburgeringsbeleid » dat nieuwe regels bepaalt over het vormingspakket Nederlands tweede taal (NT2) van het inburgeringstraject. Het Hof oordeelt dat de verplichting tot organisatie van de taaltest en de verplichting om uitsluitend aan de geslaagden voor die test een certificaat af te geven, geen inbreuk op de actieve vrijheid van onderwijs vormen. Het heeft in beginsel ook geen probleem met de afschaffing van een vrijstelling, vermindering of terugbetaling van het inschrijvingsgeld voor het vormingspakket Nederlands tweede taal maar oordeelt dat het ongrondwettig is dat de verplichte inburgeraars daarvan worden terwijl de vrijwillige inburgeraars en andere cursisten wel nog van die sociale correcties kunnen genieten terwijl beide groepen zich in een preciaire sociaaleconomische situatie kunnen bevinden ([het arrest](#), [het persbericht](#))

PS: Alle stukken in de gedingen bij het Grondwettelijk Hof (kennisgevingen, memories, ...) zijn terug te vinden in de "[Database Grondwettelijk Hof](#)". Aangezien sommige collega's geen toegang hebben tot deze toepassing (bvb. omdat zij niet aangesloten zijn op het GID-netwerk) werden in dit jaarverslag alleen links gelegd naar documenten die voor iedereen bereikbaar zijn.